

Добивът на слънчева енергия ще се увеличи, цените ще падат

■ Като основни пазари се очертават Италия, Азия, Близкият изток, Африка и САЩ

В началото на 2011 г. Standard & Poor's Equity Research, подразделението за изследвания на рейтинговата агенция S&P, обяви 10 прогнози за световния сектор на добив на слънчева енергия.

Очаква се растежът в този сегмент да се забави, да има нов спад на цените на панелите и силиция, а печалбата на производителите да намалее. В същото време китайските предприемачи в сектора да увеличат пазарния си дял и да се засили необходимостта от диверсификация извън забавящия се германски пазар, за да се насочат капиталовложенията основно към американския пазар, където експертите очакват растеж от 60% на сто.

Делът на фотоволтаичните системи в света вероятно ще порасне с 20% през 2011 г., което е забавяне в сравнение с предварителните данни за двоен растеж през 2010 г. При равнище, оценявано на близо 15 до 16 гигавата (GW) в края на 2010 година, съоръженията от този тип се очаква да достигнат близо 19 GW в края на 2011 г.

Мощностите за производство на промишлени фотоволтаични клетки вероятно ще нараснат така: след скок до 17,1 GW през 2010 г., те ще достигнат 23,8 GW в края на 2011 г., като това е увеличение с 39%. В същото време производителите ще продължат да откриват нови заводи, за да направят мащабни икономии, прогнозира анализаторите. Освен това компаниите, които имат бизнес в други сегменти от веригата за добив

Делът на фотоволтаичните системи в света вероятно ще нарасне с 20% през 2011 г.

на енергия от слънцето, вероятно ще се насочат към вертикално интегриране и на свой ред ще навлязат на пазара за фотоволтаични клетки и панели.

Цената на слънчевите панели ще продължи да се понижава през 2011 г., но с по-слабо темпо, отколкото през 2008 година. Средната цена ще се свие с близо 15% през 2011 г. в сравнение с 2010 г., а спадът се очаква да бъде отчетен най-вече през първите 6 месеца на годината.

Цената на полисилиция, която се повиши през 2010 г., вероятно ще спадне до 60 долара за килограм средно в края на 2011-а, изгубвайки 21% спрямо края на 2010 г. Тогава тя достигна 76 долара за килограм заради намалялото производство,

припомнят експертите.

И още: китайските производители ще продължат да завладяват пазарни дялове от европейските и американските си конкуренти: подкрепени от кредити от националните банки, китайските бизнесмени увеличиха производството си и намаляха разходите си през 2010 г., а това им позволи да предложат по-ниски цени и да спечелят дялове от пазара. Тази тенденция вероятно ще продължи според S&P, и на китайските производители ще се падат над 50% от световните мощности в края на 2011 г. За да запазят печалбите си, неазиатските компании ще трябва да се съсредоточат в секторите извън производството - инсталиране и създаване на проекти.

Компаниите, които съумеят да се диверсифицират извън германския пазар, който е най-големият в света, ще постигнат по-добри резултати. На Германия се падаха близо 50% от световните инсталации през 2010 г. със скок от 150% в сравнение с 2009 г. S&P обаче предвижда спад с 15% на новите инсталации в Германия през 2011 г. Тази година на Германия ще се паднат едва 35% на сто от новите съоръжения в световен мащаб. Основните пазари ще бъдат Италия, Азия, Близкият изток, Африка и САЩ.

Производствените разходи за фотоволтаични панели ще спаднат с близо 13% на сто през 2011 г. Китайските производители вече бяха облагодетелствани от спада на цените на полисилиция и свиха разходите си за мегават с близо 1,28 щатски долара през 2010 г. Продължаването на тяхното вертикално интегриране би трябвало да намали още разходите им в края на 2011 година с 1,12 щ. долара.

Печалбите на предприемачите в сектора ще се намалят през 2011 г. Само че продажните цени на панелите вероятно ще спаднат с по-високо темпо от разходите и брутният марж ще бъде сведен от близо 25% през 2010 г. на около 20% през 2011 г. за мнозина китайски производители.

Разходите за R&D (научноизследователска и развойна дейност) ще нараснат, защото конкурентите ще бъдат принудени да увеличават производител-

ността на фотоволтаичните клетки и да разширяват търговската си мрежа. Оперативната печалба при това положение се очаква да спадне от близо 15% на около 10%. Предвижда се още някои групи като LDK Solar да успеят да увеличат печалбата си благодарение на вертикално интегриране.

Крехките финанси ще останат една от отличителните характеристики за предприемачите в сектора през 2011 г. Равнищата на задлъжняване ще се повишат още докато китайските производители увеличават мощностите си. Благодарение на очакваното нарастване на продажбите и въпреки спада на печалбите съотношението на задлъжняването ще се запази на около 80%.

Производителите, които имат по-силно присъствие в САЩ, вероятно ще се справят по-добре от конкурентите си през 2011 г. Очаква се инсталациите за слънчева енергия в САЩ да се увеличат с 60%, което е много по-бързо темпо, отколкото в световен мащаб, благодарение на проекти на големи електрически компании, стимулирани от финансовите облаги и спада на цените.

Производителят на полупроводници AEIS (Advanced Energy Industrie), който агресивно навлиза на пазара за преобразувателите за слънчева енергия, сигурно ще се възползва от този растеж и ще осигури 80% от продажбите си на северноамериканския пазар, прогнозира експертите от Standard & Poor's Equity Research.